ФЕДЕРАЦІЯ ПРОФЕСІЙНИХ СПІЛОК УКРАЇНИ

АКАДЕМІЯ ПРАЦІ, СОЦІАЛЬНИХ ВІДНОСИН І ТУРИЗМУ

Кафедра публічного управління та публічної служби

"ЗАТВЕРДЖУЮ"
Проректор з навчально-педагогічної роботи
_____ І.С. Чорнодід
"31" серпня 2026 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Національна безпека України

(шифр і назва навчальної дисципліни)

підготовки **бакалаврів**
(назва ступеня вищої освіти)

Спеціальність **D4 «Публічне управління та адміністрування»**
(шифр і назва спеціальності)

Освітня програма **Публічне управління та адміністрування**

Факультет **Юридичний**
(назва факультету)

Київ – 2026

Робочу програму навчальної дисципліни «Національна безпека України» розроблено на основі освітньої програми та робочого навчального плану підготовки фахівців освітнього ступеня «Бакалавр» за спеціальністю D4 «Публічне управління та адміністрування» освітньо-професійною програмою «Публічне управління та адміністрування», та відповідних нормативних документів.

Розробник:
Маломуж М.Г., професор кафедри кримінального права, процесу та криміналістики АПСВТ.

Погоджено:
Гарант освітньої програми _____ Я.В. Качан

Робоча програма перезатверджена на засіданні кафедри публічного управління та публічної служби
Протокол від «28» серпня 2026 року № 1

Завідувач кафедри публічного управління та публічної служби

_____ Я.В. Качан

«28» серпня 2026 року

Обговорено та рекомендовано до затвердження Вченою радою юридичного факультету

Декан юридичного факультету _____ Я.В.Журавель

"28" серпня 2026 року, протокол № 1

Схвалено науково-методичною радою Академії
Протокол від "31" серпня 2026 року № 1

Голова _____ І.С. Чорнодід

"31" серпня 2026 року

© АПСВТ, 2026 рік
© Маломуж М.Г., 2026 рік

ВСТУП

Робоча програма навчальної дисципліни розроблена на основі Національної рамки кваліфікацій України, «Положення про організацію освітнього процесу в Академії праці, соціальних відносин та туризму» від 07 квітня 2026 року, Протокол № 7, освітньо-професійної програми підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня підготовки за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування» та інших відповідних нормативних документів.

1.1 Опис навчальної дисципліни

<table>
<tr><td rowspan="2">Найменування показників</td><td rowspan="2">Галузь знань,
освітній рівень</td><td colspan="2">Характеристика навчальної дисципліни</td></tr>
<tr><td>Денна форма навчання</td><td>заочна форма навчання</td></tr>
<tr><td>Кількість кредитів: 3</td><td>Галузь знань:
D Бізнес, адміністрування та право</td><td colspan="2">Обов’язкова</td></tr>
<tr><td>Модулів – 2</td><td rowspan="5">Спеціальність:
D4 Публічне управління та адміністрування</td><td colspan="2">Рік підготовки:</td></tr>
<tr><td>Змістових модулів – 2</td><td>3-й</td><td>3-й</td></tr>
<tr><td>Індивідуальні завдання - (назва): Завдання з модульного контролю</td><td colspan="2">Семестр</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Загальна кількість годин – 90/90</td><td>5-й</td><td>5-й</td></tr>
<tr><td colspan="2">Лекції</td></tr>
<tr><td rowspan="11">Тижневих годин для денної форми навчання:
аудиторних – 2
самостійної роботи студента – 60

Тижневих годин для заочної форми навчання:
аудиторних – 8
самостійної роботи студента – 72</td><td rowspan="11">Освітній ступінь:
бакалавр</td><td>16 год.</td><td>10 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Практичні, семінарські</td></tr>
<tr><td>14 год.</td><td>8 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Лабораторні</td></tr>
<tr><td>- год.</td><td>- год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Самостійна робота</td></tr>
<tr><td>60 год.</td><td>7 2 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Індивідуальні завдання: 0 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Вид контролю:
екзамен</td></tr>
</table>

1.2 Пояснювальна записка

Місце: навчальна дисципліна є теоретичною основою сукупності знань та вмінь, що забезпечують формування у здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти знань і вмінь, необхідних для вирішення завдань у сфері державного управління, зокрема в умовах воєнного часу.

Предметом навчальної дисципліни є державна політика у сфері безпеки, діяльність державних органів та сектору оборони.

Мета навчальної дисципліни: є формування у здобувачів освіти цілісного уявлення про систему забезпечення національної безпеки України, її правові засади та механізми захисту національних інтересів.

Основними завданнями навчальної дисципліни «Національна безпека України» є – набуття теоретичних знань у сфері національної безпеки України; формування у здобувачів основ стратегічного мислення та методичних підходів для роботи з документами, які стосуються аспектів національної безпеки України; набуття навичок моніторингу безпекового середовища, ідентифікації потенційних загроз та оцінки їхнього впливу на державне управління; формування здатності здійснювати самостійний пошук та узагальнення інформації про стан національної безпеки з використанням сучасних технологій та мотодів.

Міждисциплінарні зв'язки: дисципліна «Національна безпека України» є складовою частиною циклу фундаментальних дисциплін для підготовки здобувачів освіти за спеціальністю «публічне управління та адміністрування». Вивчення курсу передбачає систематичних та ґрунтовних знань із суміжних курсів:

- Адміністративне право;
- Публічне управління та адміністрування;
- Кібербезпека.

2. Результати навчання

Навчання дисципліні забезпечує внесок у формування таких програмних компетентностей, передбачених освітньою програмою підготовки бакалаврів:

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері публічного управління та адміністрування або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та наукових методів відповідної галузі і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 1. ЗК1. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.

ЗК2. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК8. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК13. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів діяльності).

Спеціальні (Фахові) компетентності (СК)

ФК7. Здатність розробляти тактичні та оперативні плани управлінської діяльності.

ФК8. Здатність готувати проекти управлінських рішень та їх впроваджувати.

Програмні результати:

ПРН1. Використовувати базові знання з історичних, культурних, політичних, соціальних, економічних засад розвитку суспільства.

ПРН4. Знати структуру та особливості функціонування сфери публічного управління та адміністрування.

ПРН6. Знати основні нормативно-правові акти та положення законодавства у сфері публічного управління та адміністрування.

ПРН8. Розуміти та використовувати технології вироблення, прийняття та реалізації управлінських рішень.

ПРН13. Використовувати методи аналізу та оцінювання програм сталого розвитку.

3.Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретико-правові основи національної безпеки України

Тема 1. Поняття національної безпеки. Суб'єкти та об'єкти безпеки. Розглядається генезис поняття «безпека», перехід від вузького військового розуміння до комплексної моделі. Визначаються об'єкти (людина, суспільство, держава) та суб'єкти (державні органи, громадянське суспільство), чия діяльність спрямована на захист суверенітету.

Тема 2. Національні інтереси та національні цінності України. Вивчення фундаментальних орієнтирів державної політики. Аналізується різниця між постійними цінностями (свобода, гідність, демократія) та актуальними інтересами (територіальна цілісність, вступ до НАТО, енергонезалежність).

Тема 3. Система нормативно-правового забезпечення безпеки. Огляд ієрархії нормативно-правових актів у сфері національної безпеки, від Конституції України до галузевих законів. Особлива увага приділяється Закону «Про національну безпеку України» та Стратегії національної безпеки як програмному документу, що визначає курс держави.

Змістовний модуль 2. Механізми забезпечення безпеки та протидія загрозам

Тема 4. Сектор безпеки і оборони України: структура та функції. Аналіз повноважень

органів, що входять до сектору: ЗСУ, СБУ, МВС, розвідка. Вивчається роль РНБО як координаційного центру та механізм цивільного демократичного контролю над силовими структурами.

Тема 5. Види безпеки: воєнна, економічна, інформаційна та кібербезпека. Поглиблене вивчення специфіки різних сфер. Розглядаються механізми захисту критичної інфраструктури, протидія дезінформації та ІПСО, а також забезпечення економічної стійкості перед зовнішнім тиском.

Тема 6. Міжнародна безпека та євроатлантична інтеграція України. Дослідження архітектури глобальної безпеки (ООН, ОБСЄ) та партнерства з НАТО. Аналізується шлях України до Альянсу та формування нових оборонних союзів і безпекових гарантій у Європі.

Тема 7. Державне управління в умовах воєнного стану. Вивчення правового режиму воєнного стану: обмеження прав, повноваження військових адміністрацій, особливості функціонування економіки та логістики. Тема фокусується на здатності системи управління адаптуватися до екстремальних умов.

4. Тематичний план навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин										
	Денна форма						Заочна форма				
	усього	у тому числі					усього	у тому числі			
		Л	С	лаб	інд	с.р.		л	с	лаб	с.р.
Змістовий модуль 1. ***Теоретико-правові основи національної безпеки України***											
Тема 1. Поняття національної безпеки. Суб'єкти та об'єкти безпеки.	12	2	2			8	12	1	1		10
Тема 2. Національні інтереси та національні цінності України.	12	2	2			8	12	1	1		10
Тема 3. Система нормативно-правового забезпечення безпеки.	12	2	2			8	13	2	1		10
Разом за змістовим модулем 1	**36**	**6**	**6**			**24**	**37**	**4**	**3**		**30**
Змістовий модуль 2. ***Механізми забезпечення безпеки та протидія загрозам***											
Тема 4. Сектор безпеки і оборони України: структура та функції.	12	2	2			8	13	2	1		10
Тема 5. Види безпеки: воєнна, економічна, інформаційна та кібербезпека.	16	4	2			10	14	2	2		10
Тема 6. Міжнародна безпека та євроатлантична інтеграція України.	14	2	2			10	14	1	1		12
Тема 7. Державне управління в умовах воєнного стану	12	2	2			8	12	**1**	1		10
Разом за змістовим модулем 2	**54**	**10**	**8**			**36**	**53**	**6**	**5**		**42**
Усього годин	**90**	**16**	**14**			**60**	**90**	**10**	**8**		**72**

5. Теми семінарських занять

№з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна.
1	*Тема 1.* Поняття національної безпеки. Суб'єкти та об'єкти безпеки.	2	1
2	*Тема 2.* Національні інтереси та національні цінності України.	2	1
3	*Тема 3.* Система нормативно-правового забезпечення безпеки.	2	1
4	*Тема 4.* Сектор безпеки і оборони України: структура та функції.	2	1
5	*Тема 5.* Види безпеки: воєнна, економічна, інформаційна та кібербезпека.	2	2
6	*Тема 6.* Міжнародна безпека та євроатлантична інтеграція України.	2	1
7	*Тема 7.* Державне управління в умовах воєнного стану	2	1
	Разом	14	8

6.Самостійна робота

Самостійна робота здобувача (СРЗ) – це форма організації навчального процесу, при якій заплановані завдання виконуються здобувачем під методичним керівництвом викладача, але без його безпосередньої участі. СРЗ є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом під час позааудиторної навчальної роботи здобувача.

Метою СРЗ є засвоєння в повному обсязі навчальної програми та послідовне формування у здобувачів самостійності як риси характеру, що відіграє суттєву роль у формуванні сучасного фахівця вищої кваліфікації.

Основними формами СРС є такі:

– опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу;

– вивчення окремих тем або питань, що передбачені для самостійного опрацювання;

– підготовка до семінарських, практичних занять та виконання домашніх завдань;

– систематика вивченого матеріалу курсу та підготовка до поточного контролю;

– виконання індивідуальних завдань (написання рефератів, здійснення наукових досліджень з підготовкою доповіді, пошук (підбір) та огляд літературних джерел за заданою проблематикою курсу, написання есе за заданою тематикою, тощо).

№ з/п	**Тема, зміст самостійної роботи**	**Кількість годин**	
		д.ф.н.	з.ф.н.
1.	**Поняття національної безпеки. Суб'єкти та об'єкти безпеки. (**робота з рекомендованою літературою та нормативно-правовими актами, підготовка до семінарського заняття: вивчити ЗУ «Про національну безпеку України»; ознайомитись зі Стратегією національної безпеки України; вміти розрізняти різні підходи до визначення національної безпеки (традиційний та сучасний); аналізувати об’єкти національної безпеки (людина і громадянин, суспільство, держава); класифікувати суб’єкти безпеки; окреслити складові елементи національної безпеки).	8	10
2.	**Національні інтереси та національні цінності України.** (робота з рекомендованою літературою, пошук додаткових джерел для підготовки до семінарського заняття: вивчити та вміти розмежовувати такі поняття, як - національні цінності (це фундаментальні засади, ідеали та переконання) та національні інтереси (це усвідомлені потреби держави, задоволення яких забезпечує її виживання та розвиток); вміти структурувати інтереси за рівнем важливості, а саме, життєво важливі (пріоритетні): суверенітет, територіальна цілісність, захист населення від агресії;	8	10

	важливі: економічне зростання, енергетична незалежність, розвиток громадянського суспільства; другорядні (супутні): формування позитивного іміджу держави за кордоном, культурна експансія; дослідити систему цінностей українського суспільства; вміти відповідати на питання: які зовнішні та внутрішні чинники заважають реалізації національних інтересів? як держава має балансувати між різними інтересами в умовах обмежених ресурсів (наприклад, між видатками на оборону та соціальними гарантіями)		
3.	**Система нормативно-правового забезпечення безпеки. (**робота з рекомендованою літературою, підготовка до семінарського заняття: вміти структурувати нормативну базу за юридичною силою (розуміти, які документи є базовими, а які уточнюючими; вивчити ст. ст. 17, 106, 107 Конституції України; ознайомитись із Статутом ООН та міжнародними конвенціями, які стосуються колективної безпеки та боротьби з тероризмом; опрацювати законодавство, що регулює кризові стани (ЗУ «Про правовий режим воєнного стану» та ЗУ «Про правовий режим надзвичайного стану»); вивчити галузеве законодавство за видами безпеки, обрати декілька напрямків та опрацювати відповідні закони; визначити, які загрози законодавець вважає найнебезпечнішими на поточному етапі. Підготуватись до Модульного контролю 1).	8	10
4.	**Сектор безпеки і оборони України: структура та функції.** (робота з рекомендованою літературою, підготовка до семінарського заняття: вивчити та розрізняти чотири основні складові сектору безпеки і оборони; знати ключові функції та завдання, вміти розрізняти функції ЗСУ, СБУ, РНБО та Міністерства оборони; проаналізувати систему управління; розуміти стандарти НАТО).	8	10
5.	**Види безпеки: воєнна, економічна, інформаційна та кібербезпека. (**робота з рекомендованою літературою, робота із додатковою літературою, підготовка до семінарського заняття: вивчити основні поняття, а саме, воєнна доктрина, оборонний потенціал, стримування, збройна агресія та умови її стримування; вивчити структурні елементи економічної безпеки (фінансова, енергетична, продовольча та зовнішньоекономічна); визначити, що належить до критичної інфраструктури; проаналізувати методи протидії дезінформації в медіа та соціальних мережах; роль Центру протидії дезінформації при РНБО; визначити об'єкти захисту та суб'єктів забезпечення захисту у сфері кібербезпеки).	10	10
6.	**Міжнародна безпека та євроатлантична інтеграція України. (**робота з рекомендованою літературою, підготовка до семінарського заняття: вивчити поняття та рівні міжнародної безпеки (глобальна безпека, регіональна безпека, колективна безпека); опрацювати такі нормативно-правові акти, як – Хартія про особливе партнерство, Бухарестський саміт; вивчити поняття взаємосумісності, річні національні програми; опрацювати інформацію щодо проміжних етапів вступу України до НАТО (спільні декларації про підтримку України, відмінність між «гарантіями безпеки» та «запевненнями в безпеці» на прикладі Будапештського меморандуму).	10	12

7.	**Державне управління в умовах воєнного стану. (**робота з рекомендованою літературою, робота із додатковою літературою, підготовка до семінарського заняття: визначити повноваження щодо керівництва обороною та видання директив; знати статус обласних, районних та місцевих військових адміністрації; роль Ставки Верховного Головнокомандувача, як найвищого органу стратегічного керівництва силами оборони; визначити перелік прав, які можуть бути обмежені (відповідно до ст. 64 Конституції). Підготуватися до Модуля 2)	8	10
	Разом	60	72

7. Контрольні заходи

Поточний контроль успішності засвоєнням здобувачами навчального матеріалу може здійснюватися шляхом опитування й оцінювання знань здобувачів під час семінарських занять, оцінювання виконання здобувачами самостійної роботи та індивідуальних завдань, проведення і перевірки письмових контрольних робіт, тестування або в ході індивідуальних співбесід зі здобувачами під час консультацій. Вибір конкретних форм і методів поточного контролю знань здобувачів залежить від викладача і доводиться до їхнього відома на першому семінарському занятті. Модульний контроль є частиною поточного контролю і має на меті перевірку засвоєння здобувачем певної сукупності знань та вмінь, що формують відповідний модуль. Він реалізується шляхом проведення спеціальних контрольних заходів (у формі тестування розміщених на платформі MOODLE), проводиться наприкінці кожного змістового модулю за рахунок аудиторних занять, під час групових консультацій або ж за рахунок часу, відведеного на самостійну роботу здобувачів. Підсумковий контроль здійснюється у формі *екзамену.*

Розподіл балів, які отримують здобувачі денної форма навчання

Види роботи		Змістові модулі (бали)		Загалом
		Модуль І	Модуль ІІ	
1.	Відвідування лекцій та участь в інтерактивній взаємодії під час лекції	3 (1 бал за пару)	4 (1 бал за пару)	7
2.	Активність на практичних заняттях	10 (5 балів за 1пару)	30 (5 балів за 1пару)	40
3.	Модульний контроль	10	13	23
4.	Екзамен			30
5.	Разом			100

Критерії оцінювання.

Загальна трудомісткість дисципліни – 100 балів, із них:

1. Поточний контроль. Бали, отримані впродовж семестру, за видами навчальної діяльності розподіляються наступним чином (розподіл орієнтовний):

- робота на семінарських (практичних, лабораторних) заняттях (відповіді на семінарах, виконання практичних завдань, захист дослідницьких робіт, а в разі їх пропусків з поважної причини – індивідуальні співбесіди на консультаціях за темами відповідних занять) *–5 балів за заняття.*

Присутність на лекціях таучасть в інтерактивній взаємодії під час лекції оцінюється у *1 бал.*

Пропуски занять підлягають обов'язковому відпрацюванню в індивідуальному порядку під час консультацій.

Модульний контроль реалізується шляхом проведення спеціальних контрольних заходів (у формі тестування розміщених на платформі MOODLE) та оцінюється: Модуль 1 –до 10 балів, модуль 2 – до 13 балів.

Здобувач, який повністю виконав програму навчальної дисципліни (відвідування лекцій, виконання практичних завдань на семінарських заняттях, модульні контролі, індивідуальні завдання: написання есе, рефератів (для відпрацювання пропусків), самостійна робота) допускається до підсумкового контролю з дисципліни.

3. Підсумковий контроль. Підсумковим контролем є *екзамен– до 30 балів.* Він здійснюється відповідно до вимог «Положення про організацію освітнього процесу в Академії праці, соціальних відносин і туризму».

Розподіл балів, які отримують здобувачі заочної форма навчання

Види роботи		Змістові модулі (бали)		Загалом
		Модуль I	Модуль II	
1.	Відвідування лекцій та участь в інтерактивній взаємодії під час лекції	3 (1 бал за пару)	3 (1 бал за пару)	6
2.	Активність на практичних заняттях	10 (5 балів за 1 пару)	20 (5 балів за 1 пару)	30
3.	Модульний контроль	10	13	23
4.	Індивідуальне завдання			11
4.	Екзамен			30
5.	Разом			100

Критерії оцінювання.

Загальна трудомісткість дисципліни – 100 балів, із них:

1. Поточний контроль. Бали, отримані впродовж семестру, за видами навчальної діяльності розподіляються наступним чином (розподіл орієнтовний):

- робота на семінарських (практичних, лабораторних) заняттях (відповіді на семінарах, виконання практичних завдань, захист дослідницьких робіт, а в разі їх пропусків з поважної причини – індивідуальні співбесіди на консультаціях за темами відповідних занять) *–5 балів за заняття.*

Присутність на лекціях та участь в інтерактивній взаємодії під час лекції оцінюється *у 1 бал*. Пропуски занять підлягають обов'язковому відпрацюванню в індивідуальному порядку під час консультацій.

2.Модульний контроль реалізується шляхом проведення спеціальних контрольних заходів (у формі тестування розміщених на платформі MOODLE) та оцінюється: Модуль 1 –до 10 балів, модуль 2 – до 13 балів.

3. **Індивідуальне завдання** передбачено для здобувачів заочної форми навчання. А саме, здобувачам пропонується виконання індивідуального завдання у формі написання есе та презентації доповіді на одну із запропонованих тем в рамках вивчення дисципліни. **ІЗ** оцінюється *до 11 балів.*

Здобувач, який повністю виконав програму навчальної дисципліни (відвідування лекцій, виконання практичних завдань на семінарських заняттях, модульні контролі, індивідуальні завдання: написання есе, рефератів (для відпрацювання пропусків), самостійна робота) допускається до підсумкового контролю з дисципліни.

2. Підсумковий контроль. Підсумковим контролем є *екзамен– до 30 балів.* Він здійснюється відповідно до вимог «Положення про організацію освітнього процесу в Академії праці, соціальних відносин і туризму».

7.Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання для здобувачів заочної форми навчання

Індивідуальне завдання передбачено для здобувачів заочної форми навчання, а також, може бути використане здобувачами денної форми навчання, які не набрали необхідну кількість балів під час вивчення курсу «Національна безпеки України». Здобувачам пропонується виконання індивідуального завдання у формі написання есе та оформлення презентації доповіді на одну із запропонованих тем.

Орієнтовні теми індивідуального завдання з дисципліни «Національна безпека України»:

1. Система цивільного контролю над сектором безпеки і оборони: механізми та роль Верховної Ради.
2. РНБО України: правовий статус, склад та роль у координації стратегічних рішень.
3. Еволюція Стратегії національної безпеки України: від 1991 року до сьогодення.
4. Служба безпеки України (СБУ) в системі забезпечення нацбезпеки: реформування та основні функції.
5. Державна прикордонна служба України: стратегії захисту кордону в умовах гібридних загроз.
6. Енергетична безпека України: шляхи подолання залежності та захист критичної інфраструктури.
7. Стандарти НАТО в Збройних Силах України: успіхи та перешкоди на шляху до взаємосумісності.
8. Механізми протидії ІПСО (інформаційно-психологічним операціям) РФ.
9. Діяльність Бюро економічної безпеки (БЕБ) як чинник захисту фінансових інтересів держави.
10. Роль цифрових технологій (застосунок «Дія», системи ситуаційної обізнаності) у нацбезпеці.
11. Міжнародні безпекові угоди України: аналіз підписаних документів у 2024-2025 роках.
12. Екологічна безпека: наслідки воєнних дій для природного фонду України (екоцид).
13. Ціна безпеки: де межа між державним контролем та правами людини під час війни?
14. Ядерне роззброєння України: історична помилка чи неминучість?
15. Інформаційна гігієна як обов'язок громадянина: чи може медіаграмотність замінити цензуру?
16. Україна - щит Європи: як членство в НАТО змінить архітектуру континентальної безпеки?
17. Національна ідентичність як духовна складова національної безпеки.

8. Методичне забезпечення

Навчально-методичний комплекс вивчення дисципліни: робоча програма навчальної дисципліни, силабус дисципліни, методичні рекомендації для виконання практичних робіт, ілюстративні матеріали (слайди); додаткові навчальні, навчально-методичні, наукові матеріали, законодавчі та нормативно-правові акти для вивчення дисципліни, тестові завдання для модульного контролю, підсумкові екзаменаційні тестові завдання.

9. Методи навчання та форми оцінювання

При викладанні дисципліни застосовуються наступні методи навчання:

МН1 – словесний метод (лекція, проблемне викладання, дискусія, співбесіда тощо)

МН3 – стимулювання та мотивація навчання (зацікавлення у навчанні і відповідальності)

МН4 – письмовий, усний, практичний контроль та самоконтроль

МН6 – самостійна робота і робота під керівництвом викладача (аспект управління навчанням)

МН7 – наочні (презентація, ілюстрація, демонстрація, спостереження)
МН8 – практична робота (практичні та семінарські заняття, розрахункові, тренінги, тренінги навичок, творчі завдання, есе, графічні, технічні)
МН9– робота з навчально-методичною літературою та науково-публіцистичними джерелами (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання та захист реферату)
МН11 – ситуацій, метод «прес», робота в парах
МН14 – проектів, кейс-метод, моделювання
МН17 – брейнстормінг (мозковий штурм), ігрові (дидактична гра, ділові ігри, імітаційні ігри)

Словесні і наочні використовуються під час лекцій, семінарів та інструктажів, Під час проведення лекцій використовуються такі словесні методи як розповідь, пояснення та наочні методи: ілюстрація, демонстрація. Перед проведенням семінарських занять викладачем проводиться інструктаж.

Під час проведення семінарських занять застосовуються наочні спостереження та словесні бесіди: вступні, поточні, репродуктивні, евристичні, підсумкові; здобувачами виконуються вправи: тренувальні, творчі, усні, практичні, технічні.

Робота в малих групах використовується з метою активізації роботи здобувачів при проведенні семінарських і практичних занять.

Семінар-дискусія (круглий стіл) передбачає обмін думками і поглядами учасників з приводу даної теми, а також розвивають мислення, допомагають формувати погляди і переконання, виробляють вміння формулювати думки й висловлювати їх, вчать оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів.

Мозкові атаки використовуються для розв'язання складних завдань за дуже обмежений час. Суть його полягає в тому, щоб висловити якнайбільшу кількість ідей за невеликий проміжок часу, обговорити і здійснити їх селекцію.

Презентації використовуються для представлення певних досягнень, результатів роботи групи, звіту про виконання індивідуальних завдань, інструктажу, демонстрації нових товарів та послуг.

Кейс-метод дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності спеціалістів і передбачає розгляд виробничих, управлінських та інших ситуацій, складних конфліктних випадків, проблемних ситуацій, інцидентів у процесі вивчення навчального матеріалу.

Форми оцінювання

Оцінювання здобувачів відбувається за наступними формами оцінювання:

ФО1 – за спостереження, аналіз результатів виконання самостійних завдань та практичних робіт
ФО2 – за тестові завдання
ФО3 – аналіз відповідей під час заліків та іспитів
ФО6 – за публічний захист
ФО7 – за зміст і форму презентації результатів виконаних завдань та досліджень
ФО8 – за участь у науково-практичних заходах
ФО10 – за комплексність звіту (есе, презентація доповіді, тощо)
ФО11 – за роботу в команді

Шкала оцінювання: національна та ECTS

100-бальна система	Оцінка ECTS	Оцінка за національною системою
		екзамен, диференційований залік
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Дайте визначення поняттю «національна безпека» та назвіть її основні об’єкти.
2. Які рівні національної безпеки ви знаєте (індивідуальний, суспільний, державний)?
3. Назвіть основні положення Закону України «Про національну безпеку України».
4. Які функції виконує Рада національної безпеки і оборони (РНБО) та хто входить до її складу?
5. У чому полягає сутність Стратегії національної безпеки України?
6. Яка структура сектору безпеки і оборони України згідно із законодавством?
7. Чим відрізняються сили оборони від сил безпеки? Наведіть приклади органів.
8. Які завдання покладені на Збройні Сили України в умовах воєнного стану?
9. Яку роль відіграє Служба безпеки України у забезпеченні державної безпеки?
10. Що таке демократичний цивільний контроль і чому він важливий для правової держави?
11. Визначте основні загрози воєнній безпеці України на сучасному етапі.
12. Що таке економічна безпека та які фактори її дестабілізують (корупція, тіньова економіка)?
13. У чому полягає різниця між інформаційною безпекою та кібербезпекою?
14. Які методи використовує ворог для проведення ІПСО проти українського суспільства?
15. Що таке критична інфраструктура та які заходи вживаються для її захисту?
16. Яка процедура введення та припинення дії воєнного стану в Україні?
17. Які повноваження мають військові адміністрації та як вони взаємодіють із органами місцевого самоврядування?
18. Які конституційні права і свободи громадян можуть бути обмежені в умовах воєнного стану?
19. Яка роль Ставки Верховного Головнокомандувача в системі управління державою під час війни?
20. Які основні етапи євроатлантичної інтеграції пройшла Україна?
21. У чому полягає значення статусу Партнера з розширеними можливостями (ЕОР) для України?
22. Що передбачають двосторонні безпекові угоди, які Україна підписує з країнами-партнерами?
23. Поясніть зміст Статті 5 Вашингтонського договору (колективна оборона НАТО).
24. Як російська агресія вплинула на трансформацію глобальної системи міжнародної безпеки (ООН, ОБСЄ)?

13. Навчальні ресурси

Основна рекомендована література

1. Резнікова О. О. Національна стійкість в умовах мінливого безпекового середовища : монографія. Київ : НІСД, 2022. 532 с. URL:
2. Парахонський Б. О., Яворська Г. М. Онтологія війни і миру: безпека, стратегія, смисл : монографія / Борис Олександрович Парахонський, Галина Михайлівна Яворська. Київ : НІСД, 2019. 560 с.URL:
3. Національна безпека: світоглядні та теоретико-методологічні засади : монографія / за заг. ред. О. П. Дзьобаня. Харків : Право, 2021. 776 с.
4. Аналітична доповідь Національного інституту стратегічних досліджень до щорічного Послання Президента України до Верховної Ради України у 2022 році.
5. Антонов В. О. Конституційно-правові засади національної безпеки України: монографія. Київ: ТАЛКОМ, 2017. 576 с.
6. Державна політика забезпечення національної безпеки України: основні напрямки та особливості здійснення. монографія, за ред. Криштанович М.Ф., Пушак Я.Я., Флейчук М.І., Франчук В.І. Львів : Сполом, 2020. 418 с. : рис., табл. Бібліогр. . в кінці розд.
7. Глобальна та національна безпека: підручник за заг. ред. Г.П.Ситника. Київ : НАДУ, 2016. 784 с.
8. Глобальна та національна безпека: підручник, автор. кол.: В.І. Абрамов, Г.П. Ситник, В.Ф. Смолянюк; за заг. ред. Г.П. Ситника, К.: НАДУ, 2016. 784 с.

9. Горбулін В.П. Стратегічне планування: вирішення проблем національної безпеки: монографія. К.: НІСД, 2010. 288 с.
10. Глобальна та національна безпека: підручник, за заг. ред. Г. Ситника. К.:НАДУ, 2016.784 с.
11. Горбулін В.П. Системно-концептуальні стратегії національної безпеки України, К.: "НВЦ "Євроатлантикінформ", 2017. 592 с.
12. Качинський А.Б. Індикатори національної безпеки: визначення та застосування їх граничних значень:монографія, К.: НІСД, 2013. 104 с.
13. Магда Є. Гібридна війна: вижити і перемогти. Харків, 2015. URL: 30 http://docs.google.com/viewerng/viewer?url.
14. Національна безпека: національні цінності, інтереси, цілі, завдання . URL: https://bintel.org.ua/nukma/nacionalna_bezpeka/
15. Національна безпека: світоглядні та теоретико-методологічні засади : монографія / за заг. ред. О. П. Дзьобаня. Харків : Право, 2021. 776 с.
16. Основи стратегічного планування національної безпеки : навч. посіб.; за ред. Г. П. Ситника. К. : ВПЦ "Київський університет", 2022. 208 с.
17. Пріоритети та реформування системи забезпечення національної безпеки України в сучасних умовах URL: https://bintel.org.ua/nukma/nacionalna-bezpek a/
18. Рущенко І. П. Російсько-українська гібридна війна: погляд соціолога: монографія. Харків, 2015. 268 с.
19. Світова гібридна війна: український фронт: монографія. Київ: НІСД, 2017. 496 с.
20. Ситник Г. П., Зубчик О. А., Орел М. Г., Штельмашенко М. Г. Політико-правове забезпечення публічного управління та адміністрування: підручник, за ред. Г. П. Ситника. К.: ВПЦ «Київський університет», 2020. 504 с.
21. Ситник Г.П., Неліпа Д.В., Орел М.Г. Зовнішня політика та національна безпека: навч. посібник. К.: Видавець Кравченко Я.О., 2021. 244 с.
22. Ситник Г.П., Орел М.Г. Національна безпека в контексті європейської інтеграції України: підручник, за ред. Г.П.Ситника. К.: МАУП, 2021. 372 с.
23. Ситник Г.П., Сучасні проблеми розвитку теорії національної безпеки: курс лекцій. К: ТОВ "САК Лтд.", 2023. 136 с.
24. Ситник Г.П., Організаційно-правові засади забезпечення воєнної безпеки України: курс лекцій, К: ТОВ "САК Лтд.", 2023. 112 с.
25. Ситник Г.П., Виклики національній безпеці у контексті формування нового світового порядку: курс лекцій. К: ТОВ "САК Лтд.", 2023. 103 с.
26. Ситник Г.П., Сучасні проблеми розвитку теорії національної безпеки: курс лекцій, К: ТОВ "САК Лтд.", 2023. 136 с.
27. Тертичка В.В. Стратегічне управління: підручник. К.: "К.І.С.", 2017. 932 с.
28. Філософія війни та миру: курс лекцій. Г.П.Ситник. К: ТОВ "САК Лтд.", 2023. 118 с.
29. Сектор безпеки і оборони України: теорія, стратегія, практика. Монографія / [Ф.В. Саганюк, В.С. Фролов, О.В. Устименко, М.М. Лобко та ін.] К.: Академпрес, 2017.
30. Ткаченко В. М. Україна – Росія: на сконі «пропащого часу»: науково-популярне видання. Київ, 2018. 480 с.
31. Ткачук Т. Ю. Забезпечення інформаційної безпеки в умовах євроінтеграції України: правовий вимір. Київ: АртЕк, 2018. 422 с.

Інформаційні ресурси:

1. Офіційний портал Верховної Ради України- http://rada.gov.ua;
2. Офіційний портал Національної бібліотеки Україниім. В. І. Вернадського- http://www.nbuv.gov.ua;
3. Портал української версії вільної енциклопедії «Вікіпедія» - http://uk.wikipedia.org;
4. Інтернет-сайт Юридичних науково-практичних конференцій «Актуальна юриспруденція» - http://legalactivity.com.ua;
5. Інтернет-сторінкаелектронноїбібліотеки Академії- http://socosvita.kiev.ua/educational/library